

Jamii Bora – kraften kommer inifrån

En bank för vanliga kenyaner och ett stort bostadsprojekt för dem som annars inte har råd att köpa hus. Kenyanska Jamii Bora visar att mikrofinans kan vara så mycket mer än att tillhandahålla små lån. Stefan Kaiser, senior investment manager i bolagen Jamii Bora Scandinavia och Jamii Bora Nordic, besökte nyligen Jamii Bora och delar här med sig av sina intryck.

”När man är i Kenya är det slående vilken nytta Jamii Bora gör”, säger Stefan. Som senior investment manager är det hans jobb att se till att de pengar som investerare satsar i bolagen kommer till bästa möjliga användning. Eftersom det handlar om investeringar i mikrofinansiell verksamhet gäller det att pengarna både växer och bidrar till att människorna i Kenya får det bättre ställt. Fast Stefan understryker det som Jamii Bora grundare Ingrid Munro alltid säger, att man inte kan lyfta en människa ur fattigdom. Hon måste klättra själv.

”Jag hade ett möte med Ingrid Munro i Nairobi”, säger Stefan och lyser upp. De som träffat henne brukar bli berörda, men han tänker mindre på hennes omvittnade karisma än på att Ingrid nu sitter i Jamii Bora Banks styrelse. Hennes erfarenhet är bra för banken, säger Stefan märkbart nöjd.

Vad är då banken egentligen? Jamii Bora har varit med om mycket sedan starten med femtio tiggarkvinnor i huvudstaden Nairobi 1999. En av de större förändringarna är bildandet av Jamii Bora Bank, förklarar Stefan. Genom att slå ihop den mikrofinansiella verksamheten som funnits alltsedan starten i Jamii Bora med en redan existerande bank i Kenya har helt nya möjligheter öppnats. Å ena sidan ställer Kenyas centralbank hårdare krav på finansiella institutioner som beviljats banklicens. Å andra sidan kan sådana tillhandahålla fler tjänster och möta fler behov.

”Som jag ser det är Jamii Bora Bank den enda banken i Kenya som verkligen bryr sig om den vanliga människan”, säger Stefan. Kenya är fortfarande ett fattigt land där banker vänder sig till dem relativt få som har det riktigt gott ställt. Jamii Bora Bank bryter mönstret genom att på allvar öppna dörrarna för alla. Det viktigaste i det är så klart att kunna vidareutveckla banktjänster för vanliga människors behov, men symboliken i att alla räknas betyder också mycket för Jamii Bora.

Bankens huvudkontor ligger mitt i Nairobi, där det nya och framgångsrika Afrika ständigt gör sig påmint. ”I Kenya finns verkligen alla förutsättningar för att landet ska kunna utvecklas och bli riktigt framgångsrikt”, säger Stefan. Med det menar han ett välstånd som kommer hela samhället till del. Jamii Bora jobbar varje dag med att det ska bli verklighet. Ett annat tydligt exempel på det är uppförandet av staden Kaputiei sex mil söder om Nairobi.

”När man går omkring inne i centrala Nairobi ser man nästan inga fattiga”, säger Stefan. Men det är inte långt därifrån till stadens slum. Allt fler söker sig till städerna i Afrika och bristen på bra boende är enorm. För många finns det inget annat val än att bo i misär.

”Vad många inte tänker på är att slumområdena är en slags affärsverksamhet”, säger Stefan. ”De som bor där måste betala hyra mitt i allt elände. Någon äger ju marken och vill ha betalt.”

Steget från ett ruckel i slummen till ett nybyggt litet hus med egen trädgård i Kaputiei kan tyckas långt. Dels för att man måste ha kommit en bit på sin ekonomiska klättring för att överhuvudtaget ha råd. Dels för att staden fortfarande håller på att byggas – drygt en fjärdedel är färdigställd.

När kommer då Kaputiei att vara färdigt? Stefan säger att byggandet pågår för fullt i regi av bolaget Jamii Bora Makao. 500 av de totalt 2250 hus som planeras är redan sålda och ytterligare 250 är under försäljning och inflyttningsklara. Om allt går enligt plan kommer alla andra hus att ha byggts och sålts fram till slutet av 2013. Då kommer Kaputiei att vara hem för över 10 000 personer. Redan nu finns skola där och på tur står en företagsby och allt annat som krävs för att Kaputiei ska bli en levande liten stad.

”Prissättningen av husen är mycket konkurrenskraftig”, säger Stefan. Andra bostadsprojekt utmed markkorridoren längs Mombasa Road in till Nairobi kostar mycket mer. ”I försäljningen tar Jamii Bora Makao alltid hänsyn till både den ekonomiska och sociala sidan av affären”, betonar Stefan. Genom att tillhandahålla finansieringslösningar för vanliga människor kan Jamii Bora Makao och Jamii Bora Bank tillsammans med lokala banker ge många chansen att förverkliga drömmen om ett eget boende. Många kenyaner som påbörjat sin klättring med Jamii Bora kommer att få chans att köpa sig ett hus när staden står färdig, om de lyckas med sina små affärsverksamheter.

”Jamii Bora har en slogan som lyder not even the sky is the limit”, avslutar Stefan. Det är värt att tänka på. I Kenya finns enorma möjligheter att förbättra livet för vanliga människor. Banken och bostadsbyggandet visar vägen för fler satsningar under Jamii Boras starka varumärken.